

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย จึงกำหนดขั้นตอนการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับรายละเอียดวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีดังต่อไปนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จากสถานศึกษา 181 แห่ง จำนวน 1,923 คน จำแนกตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

- 1.1.1 บุคลากรภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 264 คน
- 1.1.2 บุคลากรภายในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 98 คน
- 1.1.3 บุคลากรภายนอกสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 924 คน
- 1.1.4 บุคลากรภายนอกสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 637 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมประชากรทุกพื้นที่ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนรวมของประชากร ใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดสถานศึกษา และอำเภอที่เป็นที่ตั้งสถานศึกษา

เทียบสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามต้องการ ซึ่งมีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1.2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา

1.2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน

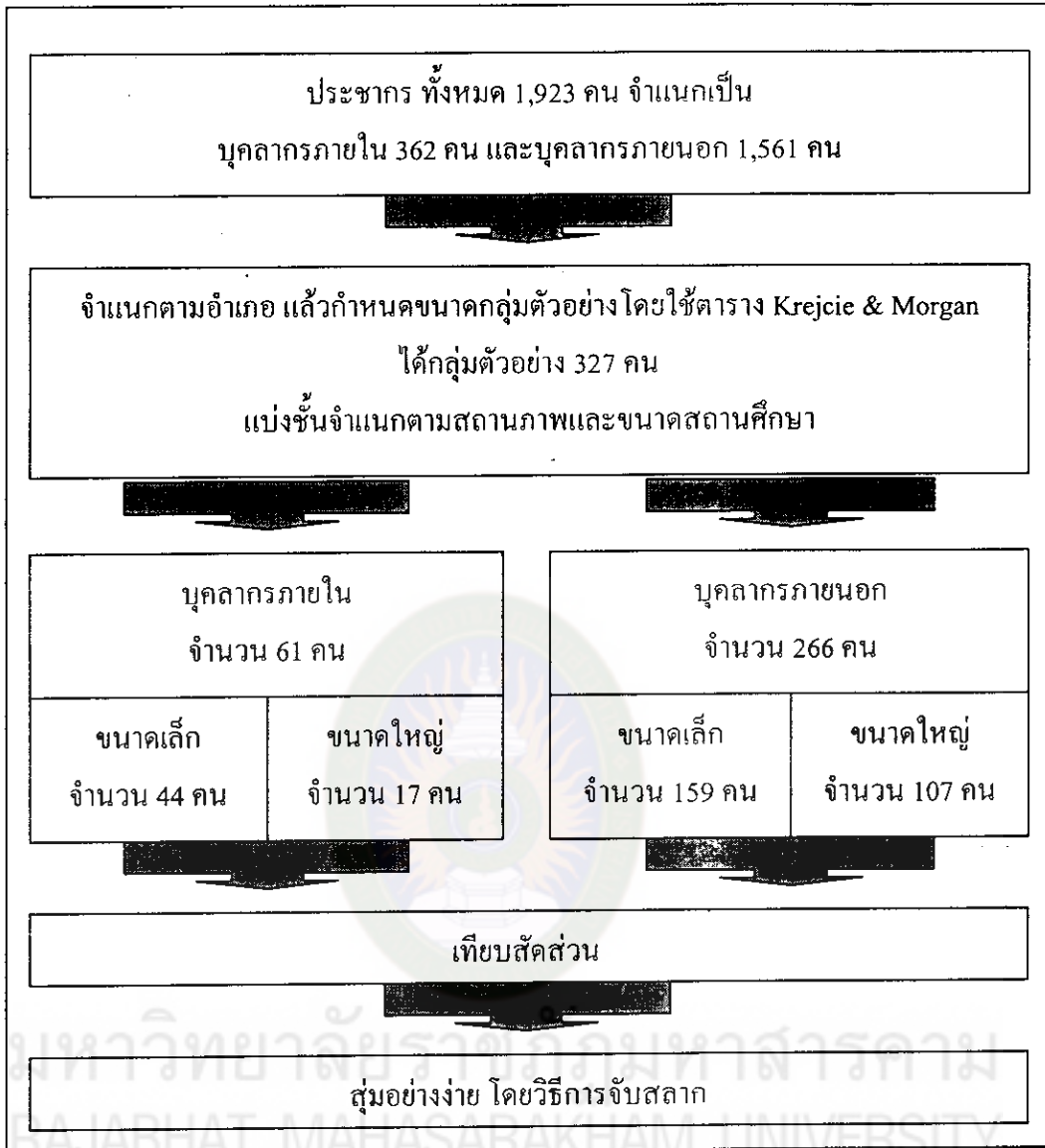
1.2.3 แบ่งชั้น จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดสถานศึกษา แล้วเทียบสัดส่วน

1.2.4 สุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับสลาก เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

ทั้งนี้ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และขั้นตอนการกำหนดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 2 และแผนภูมิที่ 4

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายอำเภอ ตามสถานภาพ และขนาดสถานศึกษา

อำเภอ	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)								รวมทั้งสิ้น (คน)	
	บุคลากรภายใน				บุคลากรภายนอก					
	ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
เมือง	100	17	28	5	350	60	182	31	660	113
ท่าบ่อ	52	9	34	6	182	31	221	37	489	83
ศรีเชียงใหม่	38	6	10	2	133	23	65	11	246	42
สังคม	38	6	6	1	133	23	39	6	216	36
สระใคร	24	4	12	2	84	15	78	13	198	34
โพธิ์ตาก	12	2	8	1	42	7	52	9	114	19
รวม	264	44	98	17	924	159	637	107	1,923	327

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 2 รายการ ได้แก่ สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) จำแนกประเด็นข้อคำถามครอบคลุมขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 6 - 18) รวม 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
7. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. ด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่างๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา บริบททั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า

2.2.3 สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

2.2.4 นำเครื่องมือฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ แล้วปรับแก้ไข

2.2.5 นำเครื่องมือฉบับที่ปรับแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ โครงสร้าง รูปแบบ และความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสม และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ โดยใช้วิธีการ IOC. (Index of Item - Objective Congruence) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้ คือ

- 1) อาจารย์อำพล ใจงาน ศษ.ม. (ประชากรศึกษา) หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
- 2) อาจารย์สุริยา ไสยลาม ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองหมีพรหมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
- 3) อาจารย์ประภาพร บุญพาทเกิด ศษ.ม. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านป่าสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
- 4) อาจารย์อัครชัย คำจันทร์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านดงนาคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
- 5) อาจารย์เจตนา ชัยชิต กศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

โดยในการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นั้น ผู้วิจัย จะสร้างแบบฟอร์มในการประเมิน ดังตัวอย่างตามตารางที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตัวอย่างแบบฟอร์มการประเมินเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1.
2.
3.

จากนั้น นำผลการประเมินมาวิเคราะห์แล้วเลือกข้อที่มีค่า IOC. ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.6 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคล ที่มีลักษณะ
 ใกล้เคียงกับประชากรที่จะทำการศึกษา จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
 โดยใช้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item - Total
 Correlation) เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ 37 ข้อ ($.621 \leq r \leq .953$) และหา
 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient)
 ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 การจัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัย ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 หนองคาย เขต 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความร่วมมือ
 ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย พร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง
 ที่จะทำการศึกษา ด้วยตนเอง

3.2 การจัดเก็บแบบสอบถาม หลังจากที่ผู้วิจัย ได้นำส่งหนังสือขอความร่วมมือ
 ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง
 เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนัดหมายและประสานโดยตรงกับสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดต่อ
 ขอรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเก็บคืน ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์แล้วจึงนำมา
 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ตามลำดับ
 ดังนี้

4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาวิเคราะห์ เพื่อหาร้อยละ แล้วนำเสนอ
 ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน

(Analysis of Variance) จากการทดสอบค่า F - test (Two - Way ANOVA) โดยรวมและรายด้าน และหากพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ จึงจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Tukey แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ทั้งนี้ ผู้วิจัย ได้กำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการดำเนินงาน
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

4.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสังเคราะห์ และจัดกลุ่มความสำคัญ วิเคราะห์หาความถี่ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้สถิติดังต่อไปนี้ คือ

5.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อและรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation)

5.1.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (α - Coefficient)

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า F - test (Two - Way ANOVA)